

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLII. — Izdan in razposlan dne 1. oktobra 1874.

122.

Ukaz ministerstva za trgovino od 31. avgusta 1874,

s katerim se izdaje začasen red plovstva in porečne policije za gornje-avstrijski in doljnje-avstrijski kos Dunave reke.

Da se silni potrebi ustreže, kar se tiče uredbe podunavskega plovstva in porečne policije v nadvojvodinah nad in pod Anižo, izdajó se dogovorno z ministerstvom notranjih reči in poljedelstva na podlogi člena XXXIV Dunavsko-plovstvenega pisma od 7. novembra 1857 (Drž. zak. od l. 1858, št. 13) in na dotle, dokler se ne ustanové v ónem pismu Dunavskih pobrežnih držav vkupni domembi pridržani plovstveni in porečno-poličnijski pravilniki. sledeči propisi za ladije parnice in veslenice, ki se vozijo po gornje- in doljnje-avstrijskem kosu vode Dunave:

Oddelek I.

Splošna določila.

Uveti ali pogoji, pod katerimi je dopuščeno plovstvo.

§. 1. Pravica plovstva ali vožnje po Dunavi z avstrijskimi veslenicami in ladijami parnicami zavisna je, kar se tiče veslenic, od dopustila ali koncesije, ki se dobode po določilih obrtniškega reda od 20. decembra 1859, oziroma ukaza trgovinskega ministerstva od 29. januarja 1858 (Drž. zak. št. 22), a gledé plovstva s parnicami od dopustila, dobljenega po določilih ukazov trgovinskega ministerstva od 29. januarja in 12. julija 1858 (Drž. zak. št. 22 in 108).

Neavstrijske parnice in veslenice soditi je po dotičnih propisih, kakoršn veljajo v domovini ene ali druge izmed njih.

(Slovenisch.)

Odgovornost lastnikov in voditeljev ladije.

§. 2. Lastnik ali gospodar ladije je odgovoren za primerno opremo (opravo) svoje ladije, in za to, da se vzdržuje v dobrem stanu, da ji postavi po propisih sposobnega voditelja in da bode moštvo ladije dobro, ako bi ga on (lastnik ladije) najemal.

Tudi ladije voditelj je osebno odgovoren za to, da se ladija in njena oprema vzdržava v dobrem stanu, in vrhu tega še za to, da se ladija varno in primerno vodi, da bode primerno obremenjena in da ima in to popolnoma pripravno moštvo na sebi, kolikor mu ga je potreba.

Starost ali leta voditelja in moštva katere ladije.

§. 3. Voditelji avstrijskih ladij morajo biti polnoletni ali za polnoletne izrečeni.

Pomorščeki morajo šteti vsaj 18 let a hlapčici ali drugi pomagači ne smejo imeti izpod 14 let.

Ladijui patent.

§. 4. Vsaka avstrijska ladija, katera se hoče po Dunavi voziti, mora biti previdena po ukazu trgovinskega ministerstva od 29. januarja 1858 (Drž. zak. št. 22) z rednim patentom, ter naj ga ima ob vožnji vsegdar na sebi.

Iznimajo se :

- a) tako narejene ladije, da so pripravne in namenjene samo za enokratno vožnjo po vodi nizdolu ;
- b) ladijice, ki navadno tržno blago med obližnjimi kraji prevažajo ;
- c) ladije, ki služijo edino notranjemu občenju ali prehodu med posameznimi mesti obrežja enega in istega kraja in bližnje okolice ;
- d) brodišča ali brodi za prevoz z brega na nasprotni breg.

Oznamenilo ladij in plavajočih staveb.

§. 5. Vsaka ladija parnica naj na vnanjem ostenku, oziroma na prednjem krmu (nosu) nosi svoje vpisano ime ali takšno številko, vsaka vlačeniča pa vsaj tako številko, veslenice, mlini na ladijah in vse plavajoče stavbe zadnjič vsaj lastnikovo ime, in sicer vselej s pismeni in ciframi, ki se dadó od daleč čitati.

Obremenitev in velikost ladij.

§. 6. Ladije parnice in vlačeniče se smejo obremenjati samo do meje, kolikor dopušča v ladijo-merskem potrdilu povedana in na vnanjem ostenku ladije poočitenjena držina ali nosilnost, pri čemer je proste pustiti sesaljke (pumpe), magazinske duri, občilna prehodišča i. t. d. in sploh naj to, kar se parnici pritakne, nikdar ne presega strojeve moči; za to pa mora vsak voditelj ladije parnice ineti s seboj izkaz blaga in obremenila.

Uradno premerjene veslenice so podvržene istemu določilu, kakor parnice.

Za nemerjene veslenice naj, kar se tiče globokosti, doklej da segajo pod vodo, veljá to občno pravilo, da jim zgornji kraj na sredini ladije mora najmanj 9 palcev biti nad licem (površjem) vode.

Plavice (gonke), naložene z blagom, morajo na svoji zgornji ploskvi še popolnoma brez vode biti. Sploh plavice ne smejo biti čez 30 sežnjev dolge in 7 sežnjev široke, niti se jih sme po več skup zvezati.

Naredbe na ladijah namenjenih za vožnjo ljudi.

§. 7. Vsaka ladija brez razločka, na kateri se vozijo ljudje, mora imeti na obočji in vseh odprtinah, po katerih se s palube ide v notranje prostorije, varne držaje ali oprijemače, ter mora biti sploh tako narejena, da je pristop do vseh predmetov, ki bi utegnili potnikom nevarni biti, popolnoma zaprt.

Ako ladija nima palube (petra, stropa), naj se oskrbí vsaj z mostom.

Veternice.

§. 8. Odprte veslenice (brez palube) morajo, kadar so do dobrega obremenjene, razen višine obočja ali ostenka nad vodo, propisane v §. 6, imeti še 12 palcev visoko blanjo veternico nad najzgornjim robom na obeh staneh ladije.

Rešilni čolni.

§. 9. Vsaka večja ladija veslenica, ki je namenjena za prevažanje ljudi in kateri v poslužbo je potreba več nego 2 moža, mora s saboj voziti popolnoma opremljen, vsaj 4 sežnje dolg, 3 čevlje širok, 18 do 20 palcev globok čoln. Isto veljá za vse ladije parnice, na katerih se vozijo ljudje.

Službeni red, tarife, knjiga pritožbenica.

§. 10. Plavstvena podjetja pravilne vožnje ljudi in reči dolžna so po meri dotičnega dopustila (koncesije) in obrtniškega reda izdane vozne rede, tarife za ljudi in blago, po tem druga službena določila in pa knjigo za pritožbe na vseh sprejemnih postajah in v prostorijah ladije imeti na očitnem mestu, da jih lahko vsakdo pregleda in porabi.

Pristajališča in stavbe.

§. 11. V zvršbo člena XXIII Dunavsko-plovstvenega pisma od 7. novembra 1857 (Drž. zak. od leta 1858 št. 13) in na podlogi §. 5 ukaza trgovinskega ministerstva od 29. januarja 1858 (Drž. zak. št. 21) izrekla so se pristajališča v dodatku A naštetá za javna pristajališča, in ako bi se kdaj kako premenila, bosta mestodržtvi Doljnje in Gornje Avstrije premembo vsem na znanje dali.

Na drugih mestih ladije praviloma ne smejo pristajati, da bi kaj blaga na se vzele ali odložile; izimkoma pa, kadar bi premagujoč prigodek brodnika (plovca) prisilil, da ladijo in blago na drugem mestu brega v varnost spravi, dolžan je po členu XXV Dunavsko-plovstvenega pisma najbližjim davkovnim uradnikom ali bližnjemu krajnemu oblastvu na znanje dati, kaj ga je k temu primoralo, ter mora dalje lastnik dotične ladije po §. 9 državne postave od 30. maja 1869 o vodnem pravu (Drž. zak. št. 93), primerno odškodovati brežnega lastnika, ako bi se njegovemu zemljišču bila storila kaka kvara (škoda).

§. 12. Dovoljevati pravilno porabo kakega brežnega mesta za nova pristajališča sme tedaj, kadar ni pri tem ob enem razsojati tudi privatnopravnih razmerov, dotično mestodržtvo in — sicer pri javnih pristajališčih — po dogovoru s finančnim deželnim oblastvom.

Kadar se za napravo pristajališča namerjajo stavbe (zidanja) na vodi ali bregu, naj se glede njih uporabljajo določila za Doljnjo in Gornjo Avstrijo izdanih deželnih postav od 28. avgusta 1870 o porabi, dovedu in odgonu vodovja (Drž. zak. in ukaznik za Avstrijo pod Anižo št. 56, za Avstrijo nad Anižo št. 32).

Ako so zadnjič s pristajališčem združene tudi visoke stavbe, merodavni so za-nje propisi stavbenega reda, pri čemer velja to načelo, da morajo take stavbe najmanj 10 sežnjev od ustanovljenega ali načrtanega brežnega slemena biti oddaljene.

§. 13. Redne porabe zdanjih, zlasti pa javnih pristajališč ne smejo nikakor ovirati ali motiti ni ladije, kar se jih vozi po reki, ni krajevni ali brežni mejaši, ter se je pri takih pristajališčih, za katera so dani posebni redovi, na tanko po teh ravnati.

§. 14. Ladije, plavice in druga taka vozila, po tem mline na ladijah in plavajoče stavbe sploh je na njih pritrjaljših, oziroma stajališčih dobro zatrditi in tako obrniti, da bodo kar je najmanj mogoče udarjanju valov izpostavljene.

Klade in krožci na pristajališčih, za katere se privezujejo ladije, ne smejo biti zašarjene z ladijno opravo niti z drugimi rečmi, ter morajo ostati vsegdar prosti in pristopni.

Samolastno kjer si bodi na pristajališčih zabijati kakoršnekoli klade je prepovedano.

§. 15. Ladije, kar jih pririne, treba na pristajališčih tako razpostavljati, da ne bodo ovirale vožnje drugim mimo ali kamorkoli vozečim se ladijam sploh; za to bodi tudi tako imenovano premenjaljšče kolikor je moči vsegdar prosto.

Na vsakem povodnem vozilu (ladiji i. t.) mora biti po dnevi in po noči straža njegovi veličini primerna.

Brez dovoljenja dotičnih nadzornih organov ne sme se na pristajališčih nikoli čez 2 ladiji druga poleg druge obrnjeni po širokosti reke pustiti ali pritrđiti.

V prehodu (vozni vodi) ostrih ovinkov ali tokov, na brodiščih in na pristajališčih parnicam odmenjenih ne sme nobena veslenica ustaviti se, z vrvjo privezati ali sicer proste prevožnje ovirati.

Plavice je na pristajališčih tako obračati in pritrjati da plavica plavico največ do polovine njene dolgosti pokriva.

Na obrežnih držajih katere koli vrste, na pristajaliških mostovih, mostovnih polah, drevesih i. t. d. prepovedano je pritrjati povodna vozila in plavajoče stavbe brez razločka.

Konjske ali vlačugarske poti.

§. 16. Vlačugarske ali konjske poti so ali umeteljne t. j. pri obrežnih stavbah ali gradbah, ali pa prirodne, t. j. na nezavarovanih bregovih; njih širokost od brežnega kraja ali roba štejoč postavlja se na 3 sežnje.

§. 17. Umeteljne konjske poti vzdržuje država, kar se stavljenja tiče.

Drevje, grmovje in vsakovrstno rastje s teh poti spravljati dolžni so, ako doslej ni bila druga navada, dotični zemljiški lastniki, a njihova je tudi roba, ki jo takó spravijo. Ako bi se zemljiški lastniki branili ali mudili, to otrebi država te poti ob njihovem trošku.

§. 18. Voziti z vozmi, ki jim se pristoji cesta, po vlačugarskih potih, oškodovati ali pa onesnažiti jih je prepovedano. Sploh se nikakor ne sme kratiti redna raba vlačugarskih poti.

§. 19. Plovci, vozeči vlake, ne smejo brez potrebe zapuščati vlačugarskih poti, niti smejo prenočevati na lokah (dragah) in na njih — da ne zapadejo kazni po veljajočih posebnih propisih — drv sekati ali kônj pasti, sploh zemljišču konjske poti držečemu se nikakoršne škode ali kvare delati.

Škodljiva dejanja in napravljanja, po tem oškodba plovstvenih naprav.

§. 20. Prepovedana so vsa dejanja, ki bi utegnila plovstvo ovirati, reko v zanemaro pustiti in uspeh napravljenih navodnih staveb uničiti ali prikratiti.

§. 21. Ribiči ne smejo s plotovi ali drugimi naredbami odločevati panog rečnih, ki imajo v zmislu porečne policije ostati odprte.

Posipni brebir naj se ne koplje in kamenje ne nabira ondod, kodar se hoče suho zemljišče napraviti, za torej se taka dela ali dejanja sploh ne smejo opravljati brez zadobljene dovolitve dotičnih organov reko nadzirajočih.

Prepovedano je zunaj mest, katere je k temu oblastvo določilo, smeti, šaro in kamenje, sploh vso robo, ki pada na dno, metati v reko, zlasti pa v nje vozno vodo.

§. 22. Prepovedano je vsako dejanje, s katerim bi se utegnile vodne ali brežne stavbe in naprave oškodovati.

§. 23. Prepovedana je vsaka poškodba naredb in reči plovstvu služočih, kakor so: pristajališki mostovi, privezovališča, zaslanjači ali odganjači, signali, vodomeri i. t. d. kakor tudi vsaka ovira njih redne rabe.

Ovire ali zadržki plovstva.

§. 24. Klade, hlodi i. t. reči, ki so v strugi reke ter so plovstvu škodljive ali nevarne, potegujejo se iz nje in odpravljajo ob državnem trošku, kadar ni nihče kriv, da so v njej.

§. 25. Kadar je razbita ladija ali kaka druga reč plovstvu na poti, ter je dotični voditelj ali lastnik kriv tega, dolžan je krivec precej ob svojem trošku odpraviti jo, in ako tega ne stori, odpravi tisto stvar država ob trošku njenega lastnika, kateremu se ne krati pravica, prijeti koga drugega za odškodbo, ako bi imel koga.

§. 26. Zemljiški lastniki ali mejaši melinastih bregov reke imajo dolžnost, izkopati in odpraviti vsa drevesa in vse panjeve, ki so na kraji brega ter se hočejo zvaliti v vodo.

Ista dolžnost je naložena tudi obližnjim zemljakom ob panogah reke Dunave in ob bregih dotokov, kateri se va-njo izlivajo.

Poraba vlačilnih vrvi.

§. 27. Z brega vlačene ladije (tako zvani nasprotni vlaki) imajo pravico, svojo vrv prosto potegniti nad stoječo ladijo, nad mlin na ladijah in drugo plavajočo stavbo.

Lastniki ali voditelji le-teh so dolžni, kolikor koli morejo, pripomagati k temu, da se vlačilna vrv prosta ohrani in gibati more.

Brodišča.

§. 28. Voditelji brodišč, naj že prevažajo ljudi o prosti vožnji, ali v brodih na vrvi ali verigi, i. t. d. ne smejo, zapazivši, da se bliža ladija parnica ali veselnica, ali zaslišavši nje signal, prej odriniti, dokler ladija ni mimo šla, da je moči brez nevarnosti prek reke prevoziti se.

§. 29. Kadar je brodišče na vrvi ali verigi, morajo voditelji paziti, da ostane vozna voda vsegdar prosta.

Prebrodne ali prevozne ladije je o času, ko brodišče stoji, vselej pririniti k tistemu bregu, na katerem ladijam proste vožnje ne bodo ovirale.

§. 30. Viseče vrvi takih brodišč morajo v temenu njih loka 48' nad licem vozne vode privzdignjene, in njih stebri na bregu zunaj konjskih poti postavljeni biti.

§. 31. Pri takih brodiščih, pri katerih se morajo ljudje z brega doli na prevozno ladijo podati, naj se napravijo prave z oprijemači oskrbljene stopnice za dohod in odhod.

Brodišča morajo na obeh bregih imeti postavljene table s tarifo in če je moči, tudi z naznambo, kdaj ladija odrine.

§. 32. Večje živali se v majhnih, samo za ljudi namenjenih prevozilih ne smejo z ljudmi vred prevažati.

Plavajoče stavbe.

§. 33. Mlini na ladijah, kopališča in enakšne plavajoče stavbe se na reki Dunavi smejo samo po posebnem dovoljenji dotičnega mestodržstva postavljati ali prestavljati.

§. 34. Pri mlinih na ladijah, kopališčih in plavajočih stavbah se v strugi reke sploh, a zlasti v nje vozni vodi ne smejo koli zabijati, pletenice spuščati ali sidra vlagati.

Marveč se take stavbe morajo z močnimi železnimi verigami k suhi zemlji dobro in to na obeh konceh pritrčiti ali privezati. (§. 14).

§. 35. K mlinom spadajoče ladije in druge plavajoče stavbe naj bodo po okolnostih 4 do 6 sežnjev oddaljene od vodnega zagona na bregu (kakor stoji voda v ničli) in kjer stoji več tacih stavb ena za drugo, bodi med njimi tudi po 4 do 6 sežnjev presledka.

§. 36. Na obrežnih napravah in konjskih potih ni dopuščeno za mline na ladijah in plavajoče stavbe kaj kopati, kolov ali klad zabijati niti sploh narejati ničesar, kar bi bregom ali plovstvu bilo škodljivo.

§. 37. Vse mline na ladijah, kopalnice in druge plavajoče stavbe, mimo katerih ide konjska (vlačugarska) pot, opraviti je z brega zgoraj in zdolaj, po tem čez njih temenike, z rednimi stebri zaslanjači ali napetimi vrvmi za vlake, da se le ti kolikor je mogoče neovirani prepeljejo mimo takih stavb.

Tudi je lastnik ali moštvo mlinov, kopalnic i. t. dolžno, kjer bi bilo treba, vso mogočo podporo ali pomoč mimoidočim vlakom naklanjati. (§. 27).

§. 38. Po zimi, ko začne po reki močno srež ali led iti, naj se vsi mlini, vse kopalnice in druge plavajoče stavbe do dobrega iz vode spravijo na suho in ondi dobro pritrčijo.

Kako vesti se ob kaki nevarnosti.

§. 39. Kadar nastane kaka nevarnost, dolžni so voditelji ladij, plavic, brodišč, mlinarji in ribarji brez razločka drug drugemu vzajemno pomagati, in vsak voditelj povodnega vozila ima nalogo, pred vsem drugim skrbeti za varnost ali osetbo ljudi, kateri se ž njim vozijo, in potem še le za blago ali tovor.

Sicer pa imajo vsi voditelji ladij in v plovstvu zvedeni hlapci dolžnost, kadar kacemu vozilu nevarnost preti, po svoji moči vzajemno na pomoč biti, vsako oškodbo ali pokvaro kolikor se dá odvrčati, in ob kakem prirodnem dogodku brez upora opravljati tisto službo, katero jim naročé za vzdržbo reda postavljena oblastva in posamezni taki organi.

Vozni red in vozna pravila.

§. 40. Nobeno povodno vozilo katere koli vrste ne sme s svojega odhajališča odriniti na vozni tir ali pot drugega vozečega se vozila neposredstveno pred njim

ali za njim; to se sme samo tedaj zgoditi, kadar je med tema voziloma najmanj 100 sežnjev proste poti vmes.

Pri vlačenicah s verigami pripetih mora biti ta prosti presledek najmanj 500 sežnjev dolg.

§. 41. Ladije in plavice, ki plavajo v različni vozni vodi ter se srečajo, naj se že v eno in isto ali pa v nasprotno mer vozijo, naj brez posebnega vzroka ne zapuščajo svojega tiru, na katerem so.

§. 42. Voditelji ladij in vsakovrstnih povodnih vozil dolžni so, kadar se prepeljujejo prek reke, spolnovati opreznosti gori v §. 28 ukazane brodiščem.

§. 43. Na ostrih zavinkih naj se ladije parnice idoče proti vodi, ako je moči, držé na notranji ali manjši strani loka ali zavoja, a parnice idoče z vodo doli na večji ali vnani strani tega rečnega loka, in le-te morajo vrhu tega tudi moč svoje mašine umanjšati ter že nad zavinkom na znanje dati, da se bližajo, z dolgim žvižgom iz parne piščali.

§. 44. Blizu navodnih staveb, ki so še v delu, blizu letečih mostov ali brodišč, mlinov na ladijah, kopališč, drugih plavajočih staveb, po tem pristajališč, in sploh poleg takih staveb, ne smejo se ladije parnice z ozirom na to, da valove zaganjajo, voziti z večjo močjo ali hitrostjo, nego jim je v njih varno vladanje (krmljenje) potrebna.

§. 45. Sploh in ostro je prepovedano, skušati, kdo bode koga prehitel, in tudi vspešno voziti se za plavice, veslenice, sosebno pa za parnice.

Parnice ali vlačilne ladije smejo samo tedaj poleg sebe bokoma imeti svoje vlačenice in drug privesek, kadar razmeri reke to dopuščajo.

Veslenice, če se privežejo ena k drugi, ne smejo skup 10 sežnjev širine prestopati.

Plavice smejo biti največ 7 sežnjev široke in njih vezalna (prečna) bruna ne smejo naprej štrleti.

§. 46. Kadar težko ali obloženo povodno vozilo dojde drugo v isto mér idoče vozilo do 100 sežnjev, ter ní dovolj prostora, da bi mimo šlo; to naj dospevajoče vozilo, ako mu je moči, dotle ostane v tej daljavi za ónim, dokler ne pride do mesta, kjer bode dovolj prostora za mimohod.

Ta ukaz je sosebno izpolnjevati, kadar se dohaja vlak ladij na verigah, ter se za ta slučaj zgornja daljava postavlja na 500 sežnjev.

§. 47. Za pravílo naj veljá, da lahka vozila morajo težkim, dotekši in srečujoč jih, kolikor je moči velike ugodnosti naklanjati. Vlakom ob verigah, ki so vezani na trden tir, morajo vsa druga vozila take prednosti ali ugodnosti dajati.

§. 48. Ladije parnice morajo, srečujoč ali mimohodéč veslenice in plavice (razen praznih, ali pa z drvami in kamenjem obloženih plavic), zmanjšati vozno moč ali hitrino, in po okolnostih, kakor pri tistih veslenicah, katere ne morejo imeti veternic, mašino tudi popolnoma ustaviti.

§. 49. Vlačilke (remorkérje), in to prosto vozeče se ali ob verigi, naj pripete si vlačenice, kadar težko ladijo srečajo ali mimo nje idejo, kolikor morejo skup držé in v to mer podolžno obrnejo, kakor voda teče.

§. 50. Veslenice (tudi plavice), če srečajo kako ladijo parnico, morajo biti podolgoma obrnjene, kakor voda drží, od voznega tiru parnice, seosebno vlačilke na verigi, kolikor je mogoče oddaljevati se ter smejo sploh še le tedaj v valovje od parnic razburkano zavoziti, kadar jim njegovo udarjanje več ne more biti škodljivo.

§. 51. Ako ladija, katera se vozi z večjo močjo ali hitrostjo, dojde drugo z manjšo hitrino, ima pravico prehiteti jo, če ima dotično mesto v reki uvete k temu potrebne, in po tem ko je propisano znamenje (signal) oddala, oziroma nazaj prejela.

§. 52. Kadar se prevaža vlak z brega na breg, ne sme se vlačilna vrv nazaj privleči na glavno ladijo, kadar se vidi, da se katera težka ladija sploh z vodo doli, ali pa ladija parnica, seosebno vlačilka ob verigi, proti vodi vozi.

§. 53. Sploh se povodna vozila samo tedaj smejo ogibati eno drugemu ali zad puščati eno drugo, kadar je vozna voda (plovnica) dosti široka, a pri tem ima vsegdar tisti, ki se z vodo doli vozi, pravico, obdržati si boljšo vozno vodo.

V tem se je držati sledečih pravil:

- a) Kadar se parnice ena drugi nasproti vozijo ter se srečajo, naj se vsaka na desno, a kadar hoče ena parnica drugo za seboj pustiti, naj se dostignjena ali tista, ki je spredaj na desno, dohajajoča ladija pa ali tista, ki je zadej, na levo ogne in naprej požene pred drugo.
- b) Veslenice (ladije in plavice) naj se držé v mimohodu istega reda, kadar ena drugo doteče in preteče.
- c) Veslenici se mora vsaka parnica, razen vlačivk ob verigi, ogniti po prejšnjih določilih; ako bi k temu ne bilo prostora, dolžna je veslenica na znamenje, katero dá parnica s parno piščaljo ali z zvoncem, kolikor je moči na stran umakniti se ali če je potreba, tudi pririniti k bregu.
- d) Vlakom ob verigi vlačenim morajo se vse prostovozne parnice in veslenice o pravem času in v vsako mér ogibati.

§. 54. Na ožinah in pri ostrih zavinkih reke, kjer morajo voditelji posebno paziti na srečavanje in izogibanje, naj vsegdar ladija, katera se proti vodi pelje, seosebno parnica sama na sebi, skrbi za prosti in kolikor se dá ne ovirani prehod ladije z vodo doli idoče, ter je izpolnjevati naslednje:

- a) Proti vodi gori idoča ladija naj se, zagledavši ladijo doli idočo, praviloma že izpod ožine ali zavoja na desno umakne, po okolnostih tudi ustavi ter počaka, dokler nizdolu idoča voda ne prejde mimo.
- b) Ako voditelj ladije proti vodi idoče vidi, da ladiji z vodo doli idoči ostane bolja in varnejša pot, ako se ji ogne na levo, naj to za časa naznani z znamenjem (§. 70), katero mora nasprotna ladija ponoviti, da pokaže zadovoljstvo s tem, in na to se je res ogniti na levo.

Ali sploh veljavno pravilo veleva, na desno umikati se, in od tega naj se, seosebno po noči, samo v silnih slučajih odstopa.

- e) Kadar je pa ladija proti vodi idoča že na nevarnem mestu tedaj, ko zagleda ladijo nizdolu idočo ali se ji približa, to naj poslednjič omenjena vozno hitrost umanjša, ali kako drugače mestu primerno in po sredstvih, ki so ji na ponudo, skrbi za to, da bode proti vodi idoča ladija mogla brez škode ali ovire svoj pot nadaljevati.
- d) Kadar vlačivka ob verigi hoče podati se na nevarno tesnino ali krivino, dolžne so vse druge ladije, naj idejo proti vodi ali z vodo nizdolu, prejemi za časa signal, brezuvetno ustaviti se pred takimi mesti reke, ter počakati, da vlak ob verigi do dobrega prejde iz njih.

§. 55. Prehajaje pod mostovi na polah in stanovitnimi mostovi, in tako tudi pod brodiščnimi vrvmi in mostovi na ladijah, naj parnice svojo strojno moč do najnižje potrebe umanjšajo.

§. 56. V slučajih, kadar hočeta dve nasprotno vozeči se ladiji ob enem preiti izpod mosta na polah, vsegdar gre predstvo ladiji nizdolu vozeči se in ladija proti vodi vozeča se mora torej počakati, da ona prejde.

§. 57. Kadar se dve v isto mer idoči ladiji skup snideta na pristajališči ali pristajališkem mostu ter hočeta pririniti, to ima pristajališču bližja ladija prednost, a če se vozita nasprotno, ima jo vsegdar ladija z vodo doli idoča.

§. 58. Na takih mestih, kjer je kaka ladija obtičala ali celo potopila se, morajo se parnice z umanjšano močjo, po okolnostih tudi s popolnoma ustavljenim strojem voziti.

Voditelji ladij, ki so prišle v nesrečo, naj svojo nezgodo signalizirajo, ter mimo idoče ladije so dolžne po §. 39 pomagati jim, kolikor koli morejo.

Kadar se ladija potopí, naj njen voditelj to naznani najbližjemu političnemu okrajnemu oblastvu ter naj ob enem kose od ladije z blagom vred vzame iz vode, kolikor razmeri reke to dopuščajo, ali oziroma kolikor se zdi biti potrebno glede teh razmerov.

§. 59. Po noči je samo dotle dopuščeno voziti, dokler voditelj ladije še oba brega razločno vidi.

V temnih nočéh in ob gosti megli naj torej vsa poškodna vozíla brez razločka, a veslenice tudi ob silnem vetru, po tem ob metenji in toči vožnjo ustavijo in k bregu pristanejo, a ladije, kar jih je na bregu, naj se ta čas ne odrivajo v vodo.

§. 60. Kadar je stan vode dosegel to višino, namreč: na Linškem vodomeru 9 čevljev, na Stein-skem vodomeru 12 čevljev, in na Dunajskem (veliki most Dunavski) 8 čevljev nad ničlo, ne smejo več nizdolu voziti se veslenice (ladije in plavice) razen prevozil na brodišči katerega kraja.

Kadar začne srež (led) iti, naj nehá vsaka vožnja na ladijah.

§. 61. Prepovedano je veslenicam (romarskim prevozilom i. t. d.) polnim ljudi voziti se skozi mostove na polah.

Signaliziranje ali dajanje znamenj.

§. 62. Vsak voditelj povodnega vozila naj na tanko izpolnjuje propisana določila o dajanju signalov ali znamenj, niti se smejo v plovstvu rabiti druga znamenja.

§. 63. Parnice, vozeče ljudi, naj v končnih postajah, po tem na tistih postajah, kjer čez pol ure ostajajo, svoj odhod naznanjajo s tem, da poprej trikrat pozvoné z zvoncem na ladiji. Prvo znamenje z zvoncem je dati 30 minut, drugo 15 minut in tretje 2 minuti pred odhodom. Po odzvonjenji je neposredstveno pred tem, nego se brvi snamejo in ladija odpelje, še enkrat zategnjeno zazvižgati s parno piščaljo.

Predno pristanejo k bregu, morajo parnice ljudi vozeče na vsaki postaji po dnevi 5, po noči 10 minut poprej zazvižgati s parno piščaljo in 2 minuti poprej pozvoniti. Odhod takih ladij z vmesnih ali manjših postaj je naznaniti s tem, da se enkrat pozvoní in po tem zabrlizga s parno piščaljo.

§. 64. Na čolnovoznih postajah parnic z ljudmi naj parnice, če imajo kaj ljudi, ki mislijo ondi izstopiti, 5 minut pred prihodom v znamenje trikrat zategnjeno zazvižgajo s parno piščaljo in 3 minute pozneje pozvoné s svojim zvoncem. Ako pa ní ljudi, kateri bi hotli izstopiti, naj se 5 minut pred prihodom samo s parno piščaljo zategnjeno zabrlizga.

Da je na takih postajah kaj ljudi, ki hočejo na ladijo stopiti, to je (po dnevi) naznaniti z zastavo (bandero), ki se v znamenje razpne.

Voditelj čolna ali plavice naj še le po prvem znamenji ladije parnice s postaje odrine, proti parnici, katere stroj ali mašina mora popolnoma stati, kormani in vspeoredno k njej pristane.

Ko se čoln bliža, mora se parnica tako za časa ustaviti, in ko odhaja, tako pozno še le zopet zagnati, da čoln ne bode škode trpel od majanja.

Po noči se na čolnih ali plavicah ne smejo ljudje prevažati k takim parnicam niti odvažati z njih.

§. 65. Kadar se dve ladiji parnici med vožnjo druga drugi bližata, naj si to za časa in vzajemno s tem naznanita, da po večkrat zategnjeno zazvižgata s parno piščaljo ali pa krhko udarita na zvon.

To znamenje naj izmed parnic, ki si nasprotno ideta, ladija nizdolu idoča, a izmed ladij parnic, ki se vozita v eno in isto mer, zadnja ladija najprva dá in drugo naj ga potem ponoví, da se zvé, da je prav razumela.

§. 66. Kadar ladija parnica kako veslenico sreča ali dožene, naj parnica tudi dá znamenje v prejšnjem paragrafu zapovedano, a prva naj razpne zastavico v znamenje, da pazi in čuje, in če je zastavica že prej bila razprostrta, naj z njo povihiti.

§. 67. Kadar veslenica veslenico dožene ali preteče, naj zadnja ladija svoj namen naznani z zaklicem ali pa z razpeto zastavico in sprednja naj po enakem nazaj odgovori v znamenje, da je razumela.

§. 68. Kadar hoče parnica, katera hitreje vozi, preteči drugo počasnejšo parnico, idočo v isto mer ali gled, naj prva petkrat krhko s parno piščaljo zazvižga ali petkrat pozvoní v to znamenje, a druga parnica naj enkrat zategnjeno iz parne piščali zapiska v znamenje, da je razumela, in da je mimohod dopuščen, in na to še le sme se prva mimo peljati (po §. 53).

Ako bi se pa ta mimohod zahteval v tesni vozni vodi, ali kadar bi bilo nevarno pustiti naprej hitreje idočo ladijo z ozirom na vlak, ki je pripet k sprednji ladiji, to naj kapetan ladije, katera je doslej bila spredaj, dalj časa pozvanja ter s tem naznani, da ne ide, pustiti ladije naprej, in na to je zadej idoča parnica dolžna, moč svoji mašini umanjšati. Še le po tem, ako kapetan sprednje ladije dvakrat prav zaporedoma iz parne piščali zabrlizga ter s tem naznani, da ní več zadržka mimohodu, naj se zadnja parnica naprej požene.

§. 69. Ako bi, kadar ide za prehitenje dveh ladij parnic med sabo, s katerega koli vzroka pravilno izogibanje po §. 53 bilo nemogoče, nasprotno pa mogoče, naj sprednja ladija, prejemši od zadej idoče ladije znamenje pet zvizdov iz parne piščali ali pet udarcev na zvonec (§. 68), le-to naznani s kolesnjaka na desnem boku ladije po dnevi z višnjevo zastavo, po noči pa z rudečo lučjo, vozéč ob enem na levo, in na to mora zadej idoča parnica enako znamenje ponoviti in na desno mimo iti.

§. 70. Nepravilno izogibanje, o katerem se govori v §. 69, sme biti tudi med dvema nasprotno idočima parnicama, ako zastran tega parnica proti vodi gori idoča znamenje (višnjevo bandero, rudečo luč) dá in v niz idoča ladija po enakem na-nj odgovorí. V tem slučaju se ena in druga izmed obeh ladij namesto na desno (§. 53 a) ogneta na levo (§. 54 b).

§. 71. Vlačivke ob verigi, ki jih veže trdno določeni tir, morajo z ozirom na §. 53 d) in za to, da bodo za časa spoznane, med vožnjo neprenehoma imeti na jadreniku po dnevi veliko višnjevo bandero, po noči pa veliko višnjevo luč.

§. 72. Parnice same za se morajo po noči in to z vodo doli idoče po tri, proti vodi idoče pa po dve ena nad drugo viseči beli luči na jadreniku ali dimniku imeti.

Razen tega naj vsaka parnica, ako je sama za se, ali če so ji vlačeniče pripete, poslednja izmed njih na najskrajnem mestu zadnje krme pritrđi višnjevo svetilnico.

§. 73. Vse ladije veslenice brez razločka, kader po §. 59 smejo po noči voziti se, morajo na venci (prednjem konci) imeti belo luč, katero je lahko videti z vseh strani.

§. 74. Ob megli ali metenji (vijavici) naj vsaka parnica moč mašine umanjša, ter je neutegoma v malih presledkih pozvanjati, kakor tudi vsakih pet minut s parno piščaljo zazvižgati.

Ako parnica vožnjo ustavi, pa ne pristane k bregu, nehá zvižganje, ali pozvanjanje trpí dalje.

Ako veslenice, predno jim je moči pririniti k bregu, metelica, megla ali kaj enakšnega zateče, naj to naznanijo s klicanjem, trobljenjem ali s tem, da z ognjenim lesom mahajo.

§. 75. Ladije parnice, ki se vozijo po noči, naj v opominj ladijam, katere bi ne bile razsvetljene, brodiščem na vrvi, mlinom i. t. d. od časa do časa po večkrat močno zazvižgajo s parno piščaljo v znamenje svojega približavanja.

§. 76. Ako je povodno vozilo (ladija, plavica i. t.) kje obsedelo ali celo potopilo se, to je njegov voditelj dolžan na primernem in lahko vidnem mestu brega, ki je kake $\frac{1}{4}$ milje proti vodi gori oddaljeno, in če se v tej daljavi kak plovni dotok v reko izliva, tudi na tem dotoku v enakem oddalji postaviti stražo z banderom, katera bode vsem z vodo doli gredočim ladijam zaklicujoč naznajala nesrečo (§. 39).

Mesto, kjer se je postopila ladija, naj se dotle, dokler ne bode do dobrega spravljena iz vode, zaznamenjuje po dnevi s plavajočim znamenjem in če je moči z rudečo zastavico na njem, po noči pa z rudečo lučjo.

Z rudečo lučjo je po noči razsvetljavati tudi take ladije, ki so kje obtičale v vodi.

§. 77. Veslenice, ki so primorane zunaj določenih pristajališč ustaviti se ali pririniti, po tem brodišča na vrvi, mline na ladijah in druge plavajoče stavbe razsvetljevati je po noči (od solnčnega zahoda do vzhoda) z belo lahko vidno svetilnico.

Parnice, ki stojé drugde nego ob pristajališkem mostu, morajo svetlo gorečo zeleno svetilnico na jadreniku ali dimniku natakni.

§. 78. Kadar parnica hoče dati znamenje o kaki nezgodi, naj se to zgodí po dnevi z rudečo zastavo na sredi jadrenika razprostrto, po noči pa z rudečo lučjo na istem mestu užgano, v obojem slučaju še tudi z zvonjenjem. Vsako povodno vozilo, ki se ji približa, mora na taka znamenja ustaviti se in pomagati, kolikor more. (§. 39.)

Prigledovanje in pažnja, da se propisi porečne policije izpolnjujejo.

§. 79. Paziti na izpolnjevanje teh propisov pristoji sploh političnim okrajnim oblastvom, katerim je posluževati se sodelovanja organov reko nadzirajočih, žandarmerije, finančne straže in županov iz pobrežnih občin.

Ukazovanje in razsojanje pristoji, kolikor ní izrečno pridržano deželnemu poglavarstvu, na prvi stopinji političnim okrajnim oblastvom (v mestih s svojim statutom mestnim oblastvom), na drugi stopinji mestodržtvom in na poslednji stopinji ministerstvu notranjih reči, katero se bode, kakor stvar nanese, domenjalo z drugimi vdeleženimi ministerstvi.

Kadar ide za kako napravo na vodi, merodavne so, — kar se tiče pristojnosti oblastev za prigledovanje takih naprav in ukazovanja na to stran potrebnega, — deželne postave od 28. avgusta 1870 o porabi, dovodu in odvodu vodovja (§. 93 doljnjeavstrijske, §. 97 gornjeavstrijske postave).

§. 80. Organi sodelovati dolžni naj zapažene prestopke tega plovstvenega in rečnopolijskega reda, — kolikor gledé kakih navodnih naprav ne obveljajo posebna določila v prejšnjem paragrafu omenjenih deželnih postav, — nemudoma

dotičnemu političnemu oblastvu prve stopinje naznanjajo in izvršujoč svojo službo precej narejajo, kar okolnosti nanesó.

§. 81. Kdor hoče sam za se plovstveni patent za voditev ladij veslenic in jadrenic, ali plaviški patent zadobiti, naj se zastran tega obrne na katero političnih upravnih oblastev prve stopinje, ki jim Dunava uradne okraje seka ali se jih dotika, ter njemu podati svojo po §. 8 ukaza trgovinskega ministerstva od 29. januarja 1858 (Drž. zak. št. 22) kakor treba s pismi potrjeno prošnjo.

Kazenska določila.

§. 82. Tiste prestopke teh propisov, kateri so podvrženi kazneni postavi, kaznovati je po njej.

Poškodbe navodnih naprav ter staveb v obrambo bregov in uredbo reke pokoravajo se po določitih dotičnih deželnih postav.

Za druge prestopke tega propisa, kjer ni uporabljati posebnih ukazil, kazniti je krivce z globo do 200 gl. ali z zaporom do 40 dni.

Povračila za škodo ali odškodbe.

§. 83. Vsaka poškodba, bodi da nastane iz dejanja po tem propisu kaznjivega ali — kakor je pozvedba pokazala — iz celo nekaznjivega dejanja, mora se, kolikor je zasebnik (privatna stranka) na svoji osebi ali imovini okvarjen, po določitih občnega državlanskega (civilnega) zakonika prepustiti sodbi civilnega sodnika.

§. 84. Ako plovstveni podjetniki ali taki ljudje, za katere morajo oni civilno pravno odgovarjati, poškodujejo javne naprave na reke in obrambene stavbe, tedaj poizveduje škodo politična gosposka privzemši zvedence, ter se najdena vsota odškodbe po upravnem potu potirjava.

Oddelek II.

Posebna določila.

A. Za Gornjo Avstrijo.

I. Na vožnjah po Dunavi skozi vrtinec (Strudel) morajo voditelji povodnih vozil vseh vrst izpolnjevati naslednje propise:

§. 1. Kadar ladije hočejo proti vodi gori iti skozi ta vrtinec, izpostavljajo se rudečo-bela znamenja v opominj, in to:

eno v Baumgartenu pri Strudenu,

eno pri ležišči v Greinu, in

eno izpod Tiefenbacha.

§. 2. Ako so postavljeni ti signali, znamenje je to, da je vožnja z vodo doli skozi vrtinec zaprta, ter morajo vsa vozila, katera bi rada po vodi doli skozi vrtinec šla, iznad Greina pririniti, in to plavice v Tiefenbachu, veslenice pa pri

vrvarji (ožarji) v Ufru. Vsa vozíla smejo še le po tem svojo vožnjo nizzdolu nadaljevati, kadar so opominjalna znamenja v Tiefenbachu, Greinu in Baumgartenu odstranjena.

Ta čas, dokler je podoljna vožnja zaprta, pristajati k drugim bregom, nego so gori imenovani, je prepovedano, samo o silni potrebi je dopuščeno še tudi pri boru pririniti.

§. 3. V prejšnjih dveh paragrafih obseženi zaukazi veljajo popolnoma tudi za vse vrste ladij parnic.

Torej so kapetani dolžni paziti na ta opominjalna znamenja, če so postavljena, ter smejo vožnjo skozi vrtinec nizzdolu še le tedaj nadaljevati, če so omejena znamenja zopet odpravljena.

§. 4. Ako je kaka ladija ali plavica podala se nizzdolu v vrtinec Strudel četrť ure predno je nizzdolu idoča parnica prišla do bora, obesi se na Greinski postaji višnjevo-belo bandero. V tem slučaju morajo nizzdolu idoče parnice z vožnjo tako pokasnevati, da napredne ladije v vrtinci ne dotekó.

§. 5. Ako bi stan vode v Hössgangu dopuščal vožnjo skozi njega, smeti je samo proti vodi gori voziti se. Ta vzgorna vožnja sicer ní podvržena zaporu zaradi nizzdolne vožnje, to da za vzdrževanje voznega reda in da se potirja pristojbina po §. 7, jo je zglaševati pri c. kr. znamenodavnem uradu Baumgartenskem v Strudenu.

Do dobrega je prepovedano z vodo doli skozi Hössgang voziti se.

§. 6. Vsi vlaki ladij, ki hočejo iti skozi vrtinec Strudel, naj izpod mesta, kjer se Hössgang z glavno reko združuje, pristanejo k bregu ter po svojem voditelji ali venčniku c. kr. znamenostavnemu uradu Baumgartenskemu v Strudenu zglasé, da jih je misel dalje voziti se, namreč za to, da se postavijo opominjalna znamenja. Noben tak vlak ne sme začeti vožnje, dokler mu znamenostavni urad tega ne dovoli.

§. 7. Vsaka ladija, katera se z tovorom prepelje skozi Strudel ali Hössgang proti vodi, plača po razpisu visocega c. kr. finančnega ministerstva od 25. junija 10¹/₂ krajcarjev av. v. kakor pristojbino za dajanje znamenj.

§. 8. Prejemši dovoljenje sme vlak ladij vožnjo v nakazanem tiru takoj začeti; ako bi pa v eni uri po prejetem dovoljenji ne bil odrinil, ugasnilo je dovoljenje; to se voditelju doznani, pošljejo se ob trošku mudečega vlaka ljudje, da opominjalna znamenja snamejo, in vlak sme svojo navzgorno vožnjo še le nadaljevati, ako svoj namen vnovič zglasí ter se znamenja zopet nataknejo in če c. kr. znamenostavni urad vožnjo zopet dovoli.

§. 9. Da bode parnicam in vlakom ladij vozečim se gori skozi Strudel to čakanje odvzeto, naj voditelji ladij dospevši do Weinsler-križa nad Persenbeugom svoj namen, brez odloga skozi Strudel prepeljati se, na znanje dadó s tem, da dvakrat prav zaporedoma ustrelé, ali pa da to na Isperski znamenodavni postaji osebno zglasé. Isperska postaja sporočí po telegrafu to naročilo Baumgartenski, ta pa Greinski postaji, in naposled naznani Isperska postaja vlaku ladij, da so se

znamenja prav postavila, s tem, da po dnevi rudečo-belo bandero razpne, po noči pa rudečo luč natakne.

Ko so tri postaje Baumgartenska, Greinska in Tiefenbaška postavile znamenje (signal), opazuje višji znamenjski čuvaj eno uro in po izteku te dobe ukaže razpeti belo-višnjevo bandero tik parnoplovstvenega pristajališča pri Sv. Nikolaji, in na to sme parnica ali konjski vlak brez ovire dalje odriniti. Brez znamenja višnjevo-bele bandere ne sme ni parnica ni drugo vozilo vožnje začeti.

§. 10. Ako bi se pripetilo, da je telegraf pretrgan ali oviran, tedaj Isperska telegrafska postaja ne postavlja zglasilnega znamenja ter je parnici ali vlaku izpod vrtincea Strudel pristati in propise §. 6 izpolnjevati.

§. 11. Po noči ali ob temačnih dnevih, ko ni moči znamenj razločevati, naj si znamenodavni postaji Greinska in Tiefenbaška s strelom vzajemno naznanjata, da je znamenje prav postavljeno.

§. 12. Ko bi se parnici med Isprom in Sv. Nikolajem primerila kaka nezgoda tako, da ne bi mogla neutegoma dalje voziti se, naj kapetan parnice Baumgartenski postaji v Strudenu to precej naznani, in ta ukaže na to po ljudeh nalašč ob trošku dotične paroplovstvene družbe poslanih postavljena znamenja odstraniti.

§. 13. Ker se parnica ljudi vozeča, katera odhaja od Linca, od tod do vrtincea Strudel v dveh do 4 ur prepelje, ne sme se po preteku 2 ur od časa, ko je parnici po tarifi odriniti od Linca, skozi 2 naslednji uri nobenemu vlaku ladij dopustiti, da bi šla skozi Strudel. V teh 2 urah dalje odstranijo se vsa znamenja, katera bi bila postavljena ter se še le po izteku teh 2 ur zopet postavijo, ako je kaj vlakov, ki bi se radi prepeljati.

Brez teh postavljenih znamenj ne sme noben vlak navzgorne vožnje nadaljevati.

§. 14. Ako bi ljudi vozeča parnica, ki od Linca z vodo doli odhaja, v 4 urah po nje tarifnem odhodu še ne dospela v Tiefenbach, naj se znamenja za nadaljno vožnjo vlakom precej vnovič postavijo in kapetanom parnic po vodi doli idočih se je vesti po §. 3 tega razglasa.

§. 15. Ako po Dunavi od Greina do Sv. Nikolaja nastane tako močan dež ali gosta megla, da ni moči viditi opominjalnih znamenj, ne sme voziti z vodo doli ter morajo vsa vozila pristati na mestih v §. 2 določenih.

§. 16. Ako katero koli vozilo ne pazi na opominjalna znamenja, torej zgornje zaukaze prestopi, kazni se njega voditelj z globo od šestintrideset goldinarjev avstr. v. ter je lastnik ladije dolžan povrniti storjeno škodo, katere vsota naj se pred civilnim sodnikom dožene.

Voznike, ki jih vozila nizdolu idoča sprejemljejo, da jim pomagajo prepeljati se skozi Strudel, kazniti je, kadar prestopijo zgornja določila, z zaporom na osem dni. Ako se voznik večkrat zakrivi tega prestopka, ne sme več te službe opravljati.

Kadar se vlak podá v Strudel ne dobivši dovoljenja od znamenodavnega urada, ali po tem, ko je to dovoljenje ugasnilo, ali se dalje odpelje v tistih dveh

urah, ki jih je pustiti prosti za parnico z ljudmi nizdolu idočo, naj voditelj vlaka plača tridesetšest goldinarjev av. v. za kazen ter bode lastnik po civilnopravnem potu odgovarjal za vso škodo, ki bi nastala po krivnji njegovih ljudi.

Isti globi po 36 gl. av. v. podvrženi bivajo tudi kapetani ladij parnic, ako so se, ne počakavši, da se pri Sv. Nikolaji višnjevo-belo bandero natakne, podali v Strudel, ali če so, ko je pri Greinu vihrala višnjevo-bela zastava, vendar brez čakanja z enako hitrostjo va-nj zagnali se, zadnjič, če dospevši še le 4 ure po tistem času, ko so držeč se tarife imeli od Linca odriniti, ne izpolnijo §§. 3 in 4 tega razglasa. Samo po sebi se razume, da so oni odgovorni za vso škodo, ki bi nastala iz njih krivnje in da je dotična paroplovstvena družba porok za vsoto, katero je po civilno-pravnem potu določiti.

Prestopki, ki jih zakrivate voditelji parnic blago vozečih in vlačenic, bivajo kakor prestopki voditeljev drugih povodnih vozil po zgornjih določenih kaznovani.

II. Dokler se drugače ne ukaže, ostanejo še v polni moči zdaj veljajoča določila za pristajališča v okolishi deželnega glavnega mesta Linca in trga Urfahr, kakor tudi za prevožnjo skozi Linški most.

B. Za Doljnjo Avstrijo.

I. Določila za pristajalni breg pri mestu Steinu.

§. 1. Pristajališče pri mestu Stein se začinja od hiše Pörgen-haus št. 1, v obmestji Steinskem iznad Dunavskega mosta ter sega do meje mesta Stein in Krems pri končni gradbi Kremske Dunavske panoge v dolgosti od 1160 sežnjev.

Pristajališče iznad Dunajskega mosta dolgo 360 sežnjev določeno je plaví cam vseh vrst. Izimkoma bodi tistim plavicam, ki imajo v Steinu kaj tovara odložiti ali naložiti, ali ki so določene, da se ondi razdenejo in izvlečejo iz vode, dopuščeno, na posebno dovoljenje mestnega župana ali organov pristanišče nadzirajočih v Steinu pri izvlačilišči izpod Dunavskega mosta konci mesta Stein tako zvanemu Pasovskemu pristajališču nasproti pristajati.

§. 2. Breg od Steinskega mosta čez Dunavo nizdolu do hiše št. 9, dolg 109 sežnjev, ostani popolnoma čist od vseh povodnih vozil.

§. 3. Kos od hiše št. 9 do hiše št. 32, 127 sežnjev dolg, določen je vlakom ladij v postajališče.

§. 4. Kos od hiše št. 32 do hiše št. 41, dolg 50 sežnjev, določuje se majhnim ladijam veslenicam za nakladališče in razkladališče.

§. 5. Kos od hiše št. 41 do hiše št. 48, dolg 33 sežnjev, služi veslenicam v prosto obračališče.

§. 6. Od hiše št. 48 do hiše št. 62, v dolgosti od 120 sežnjev, namenjen je breg za pristajanje parnic ljudi vozečih in velikih ladij veslenic in sicer takó, da mora biti parnici za čas od prihoda do odhoda 35 sežnjev prostora pridržanega.

§. 7. Kos od hiše št. 62 do hiše št. 72, dolg 95 sežnjev, določen je za postavljane obloženih vlačilk in vlačenic, kakor tudi ladij sol odkladajočih.

§. 8. Kos od hiše št. 72 do izvlačišča, dolg 25 sežnjev, določen je raznovrstnim veslenicam za razkladališče in nakladališče.

§. 9. Izvlačilišče konci mesta Stein tako zvanemu Pasovskemu pristajališču nasproti, naj ostane prosto.

§. 10. Izpod izvlačišča naj iz ozirov na plovstvo ostane 20 sežnjev brega prostega. Od tod do konca obmestja Steinskega določen je breg za privezovanje vseh praznih ladij (parnic in veslenic).

Ustanovljena mesta, na katera je pristajališče razdeljeno, morajo se vsem in vsakemu poočititi s postavljenimi tablami, ki nosijo številke in primerne nadpise kakor tudi naznambo dotične dolgosti.

II. Določila za prevožnjo ladij veslenic in parnic pod Dunavskim mostom v Steinu.

§. 1. Poli št. 9 in 12 pridržani sta za prevožnjo ladij parnic. Izimkoma in to, kadar je vode manj nego 3 čevlje nad ničlo, smejo ti dve odprtini porabiti tudi težke veslenice, če se ta čas ondi ne pelje nobena parna ladija.

Ostale pole mostne naj praviloma služijo za prevožnjo vsem veslenicam.

§. 2. Kadar stoji voda višje, namrež čez 4 čevlje nad ničlo, dolžni so voditelji skup zvezanih veslenic, razvezati jih na Loibenskem ali Hundheimskem pristajališču, ter te ladije posamič pod mostom prepeljati.

§. 3. Z vodo doli idoče parnice vlačivke in s tovorom obložene smejo, kadar je vode 2 čevlja pod ničlo do 4 čevljev nad ničlo, samo z eno pripeto vlačenco hodoma prepeljati se, a kadar koli je manj ali več vode, dolžne so, same skozi dotično odprtino preiti in privešene vlačence skozi prevleči.

§. 4. Da bode voditeljem ladij že bolj od daleč mogoče razpoznati razširjene odprtine za prevožnjo, to se postavijo na mostovnih držajih nad polami št. 9 in 12, ki so določene za prevožnjo ladij parnic, preživo belo in rudeče pomalane krone, nad polami za prevožnjo plavice in veslenic namenjenimi pa visoki križi, in vrhu tega se pri poli št. 15, katera je posebno pripravna plovstvu na vesla, omalajo držaji in zgornji opaži pôl s širokimi progami črne in bele oljnate barve.

Stan vode od „3 čevljev nad ničlo“ na Steinskem vodomeru, na katerega morajo voditelji plavice in veslenic paziti, zaznamuje se na kamnitih stenah blizu Dürnsteina s kričečo ali živo barvo, da ga bode torej daleč viditi.

III. Določila za Dunavski rokav ali kanal na Dunaji.

§. 1. Vsaka ladija veslenica, katera dospevši z vodo doli hoče podati se v Dunajski rokav Dunave reke, mora poprej pristati na pristajališču v Kuchelavi, Kahlenbergu ali Nussdorfu v to določenem.

Voditelji teh ladij naj po tem izprosijo pri organih c. kr. nadzorstva Dunavskega rokava potrdilo prihoda kakor tudi dovoljenje pristanja in vožnje v rokav, in še le na to smejo podati se v Dunavski rokav ali kanal.

Ako bi Nussdorfsko pristajališče ne bilo zadosti veliko za veslenice, naj pristajajo na Kahlenbergerdorfskem pristajališči.

Obložene (natovorjene) veslenice, ki hočejo proti vodi v rokav riniti, morajo tudi zadobiti dovoljenje pri nadzorstvu Dunavskega rokava.

§. 2. Prepovedano je plavicam in veslenicam, zlasti pa dvojnatim vozilom pririniti ali pristati na novem jezcu in na nasprotnem delilniku (škarjah) blizu Nussdorfa.

§. 3. Nadzorstvo Dunavskega kanala daje samo veslenicam in plavicam, ki so opremljene po občnih propisih porečne policije in po pričujočih določilih, dovoljenje podati se va-nj in to na podlogi izpričeb, ki jih o tem postavljeni nadzorniki rokava izdajó, eventualno c. kr. finančni organi vidirajo.

§. 4. Tistim ladijam, za katerih naklad ní že določenih, zasebno-lastnih ali pa javnih skladišč, dovoli se vožnja po rokavu samo tedaj, ako njih lastniki ali voditelji z izpričbami, ki so jih izdali dotični rokava nadzorniki, izkažejo, da je tisto mesto v kanalu, kjer mislijo pririniti h kraju, prosto, in da smejo z dopuščenjem zemljiškega lastnika ali zakupnika blago ondi položiti v shrambo brž kakor dospejo in pririnejo.

§. 5. Nadzorstvo Dunavskega rokava daje veslenicam in plavicam vozno dovoljenje po okolnostih za neke določene ure in samo za določena pristajališča, česar se voditelji ladij morajo na tanko držati.

§. 6. Čez pet sežnjev široke plavice in vozila eno k drugemu privezana ne smejo voziti se v Dunajski rokav reke Dunave.

§. 7. Povodna vozila z nakladom, naj se imenujejo kakor koli, če so čez sedem sežnjev dolga, ne smejo več podajati se v Dunavski rokav brž kakor vodomer na Ferdinandovem mostu naznanja, da stoji voda osem čevljev visoko ali še više.

Kadar isti vodomer kaže deset čevljev nad ničlo in še več, prepovedano je podati se v Dunavski rokav vsem vozilom katere koli velikosti, naj bodo naložena ali prazna.

§. 8. Ako bi plovstvo po Dunajskem rokavu reke Dunave bilo zaprto, ker se je kaka nesreča primerila ali zaradi drugega zadrka, naznanja se s tem, da se nataknejo rudeče-bela bandera v znamenje ali pa, da se na voditelje ladij zaklicuje.

Kadar je izpostavljeno rudeče-belo bandero, ne sme nobena ladija, ki je pririnila k bregu, odvezati se, a ladije, katere se še vozijo, s parnicami vred, morajo zagledavši bandero zadržek oznanujoče, brž na prvem pripravnem mestu pristati ter privezane čakati dotle, da se zadržek odpravi, oziroma bandero sname.

Ako postavljenec nadzorstva Dunavskega rokava ali kateri varnostni stražnik zakliče na kapetana parnice ali na voditelja veslenice ali plavice ter mu reče pririniti, mora le-ta brezuvetno slušati.

§. 9. Da bode moči, kadar bi se pripetila kaka nesreča, plovstvo po Dunavskem rokavu o pravem času zapreti, nalaga se voditeljem ladij v nesrečo prišedših, brez odloga dogodek naznaniti nadzorniku, postavljenemu iznad mesta, kjer se je nesreča pripetila, ali pa najbližjemu varnostnemu stražniku.

Ako nesreča, ki se je primerila, popolnoma ustavlja vse plovstvo, naj se to precej in če je moči po telegrafu poroči tudi nadzorstvu v Nussdorfu.

§. 10. Prepovedano je skozi Dunajski kanal Dunave reke zgolj prevažati se, v kanalu plavice in naložene veslenice obračati.

§. 11. Po noči je veslenicam in plavicam vsa vožnja po kanalu prepovedana.

§. 12. Veslenice ali plavice se ne smejo čez kanal prepeljavati, dokler vidijo drugo parnico ali veslenico, ki se jim bliža.

§. 13. Ostro je prepovedana vzporedna vožnja plavic ali veslenic v Dunavskem kanalu reke Dunave.

Vozila, stoječa na pristajališčih drugo za drugim, smejo se torej samo v takih presledkih odvezovati, da bode ob vožnji po kanalu med dvema voziloma najmanj 300 sežnjev praznega prostora vmes.

§. 14. Veslenice ali plavice vozeče se po Dunavskem kanalu morajo, srečavši ali dognavši parnico, vsegdar podolgoma, kakor voda drži, postavljene biti, ter na tisto stran, ki jo parnica z višnjevim banderom naznanja, toliko umakniti se, da parnica brez ovire mimo more.

V znamenje, da so razumele, naj veslenice in plavice znamenje izogiba z bandercem odvrnejo (ponové).

§. 15. Vsa povodna vozila, ki pristanejo v Dunavskem kanalu reke Dunave, morajo tako na venci, kakor na krmilu dobro in vzporedno z bregom privezane biti.

Kadar kaže Ferdinandov vodomer čez pet čevljev vode nad ničlo, mora biti venec z dvema vrvema privezan.

§. 16. Na privezanih, naloženih vozilih morata vsegdar najmanj dva brodnika pričujoča biti, da lahko brž napravita in pomagata, kar in kjer bi trebalo.

§. 17. Ker se Dunajski kanal Dunave reke ves, kolikor ga je, sme porabiti za pristajanje ladij, to je z ozirom na njegovo majhino širjavo ostro prepovedano, vozila ob njegovih bregih v več nego eni širjavi postavljati in privezovati.

Niti se smejo rešilni čolniči pred glavne ladije ali plavice proti vozni vodi (proti plovnici) pripenjati.

Veslenice po Dunavskem kanalu idoče, dokler niso razbremenjene, morajo tudi v §. 8 splošnih določil obseženi propis o blanjah veternicah izpolnjevati.

§. 18. Veslenice, pripeljavše se v Dunajski kanal reke Dunave, razbremeniti je v treh dnevih po dnevi pristanja na mestih v to določenih ter razbremenjene najdalje v 24 urah ali popolnoma iz kanala spraviti, ali pa prepeljati na pristajališče praznim ladijam namenjeno.

Kadar kdo hoče ladijo v Dunavskem kanalu razbiti, naj zadobode dovoljne k temu pri nadzorstvu.

V istem času, kakor veslenice, razbremeniti je tudi plavice, in v petih dnevih po tem iz vode izvleči.

Ako se plavična bruna na javnih izvlačiliščih potegujejo iz vode, to jih je v desetih dnevih do dobrega s tega mesta spraviti.

§. 19. Ako se povodno vozilo po določenem roku najde da ní prepeljano ali odstranjeno, to ga ob trošku in na nevarnost njegovega lastnika organi reko nadzirajoči ali delavci na primerno mesto odpeljejo in če je treba tudi iz vode potegnejo.

Tako odpeljana vozila nadzorstvo kanala zaseže, da so zastavljena za troške odpeljatve in pa za globe.

§. 20. Prazne ladije eno v drugo nakladati dopuščeno je samo po takem načinu, da to ne bode oviralo plovstva drugim.

§. 21. Brž kakor začne reka Dunava, zlasti pa Dunajski nje kanal ali rokav led nositi, treba je po zaukazu rečnega oblastva iz Dunavskega kanala spraviti vsa povodna vozila in vse plavajoče stavbe.

§. 22. Sploh je prepovedano, kakor koli poškodovati konjske ali vlačugar-ske poti, voziti in jezdit po njih, zabijati kole v tlak, in kakor si koli bodi bregove pokvarjati in onesnaževati.

§. 23. Pesek in brebir kopati po Dunavskem kanalu ní dopuščeno brez posebnega dovoljenja in na drugih nego v to določenih mestih.

Led brati in jemati od Döblinskega potoka do ustja Dunavskega kanala je brezvetno prepovedano, a na najzgoranjem kosu od Döblinskega potoka gori je samo s posebnim dovoljenjem dopuščeno.

§. 24. Izlivi v Dunavo tekočih potokov in glavnega smradotočja (kloake) morajo vsegdar ostati prosti.

§. 25. Kopanje kônj sploh, spiranje vóz in odvažanje vode z vozmi dopuščeno je samo na mestih v to določenih.

§. 26. Kar se vožnje s parnicami tiče, dopuščena je sploh samo z malimi nalašč za Dunavski rokav narejenimi parnimi ladjami, in to za prevožnjo ljudi z vodo doli in tudi proti vodi, a za vožnjo blaga na vlačenicah samo proti vodi gori od ustja do reke Dunajščice.

Večjim ladjam parnicam ali vlačivkam je vhod in izhod prepovedan.

§. 27. Ta čas, ko male parnice vhajajo in odhajajo, da ljudi vozijo na velike v Line in Pešto namenjene parnice, — kar biva vsak dan po enkrat, — zaprto je plovstvo v Dunavskem kanalu za veslenice in plavice.

Vožnje teh ladj parnic naznanjajo se po tanjih določilih mestodržtvenega propisa od 9. marcija 1859, št. 9328, v dozdanji navadi z višnjevo-belimi banderi, ter so vsakovrstne veslenice dolžne, zagledavši to bandero, brž ustaviti se, ter na primernem mestu privezane čakati dotle, da se to bandero zopet sname.

§. 28. Tudi z malimi parnicami sme se po Dunajskem kanalu reke Dunave voziti samo do tistega stanja vode, o katerem jim je še mogoče preiti pod mostovi.

§. 29. Ako bi imela po noči biti vožnja s parnicami, naznanja se z rudečima lučima, ki se na banderiščih ena nad drugo natakmeta.

Parnice same morajo na sprednjem konci, in to zaradi potrebnega prelaganja dimnikov, na posebnem drogu imeti na vožnji proti vodi po dve, na vožnji z vodo doli pa po tri bele luči ena nad drugo.

§. 30. Voditelji kanalskih parnic dolžni so pod svojo odgovornostjo, skrbeti za varnost i teh parnic i veslenic vozečih se po kanalu ali privezanih k bregu, torej praviloma le počasi voziti, moč mašine kolikorkrat je potreba umerjati ali tudi celo ustavljati.

§. 31. Srečavši ali dognavši kako veslenico, dolžna je parnica z dolgim (zategnjenim) zvizdom iz parne piščali o pravem času upozoriti veslenico, da se ji bliža, ter po določilih §.^{ta} 15 dati izogibno znamenje z višnjem banderom.

§. 32. Na ostrih zavojih ali blizo mostov na polah, kjer ni lahko mogoče ogniti se, držati se je naslednjih opreznosti (previdnosti):

- a) Nizdolu idoče parnice ne smejo na takih mestih pretekati veslenic, katere dojdejo.
- b) Proti vodi idoče parnice morajo izpod zavoja ali mostu počakati, da nizdolu vozeča se ladija parnica ali veslenica skozi prejde.
- c) Ako je gori idoča parnica ta čas, ko zapazi, da se ji bliža nizdolu idoča parnica, že na zavinku reke ali pod mostom, mora ona (prva) brezuvetno nazaj umakniti se ter na primernem mestu počakati, da se nizdolu idoča ladija skozi prepelje.

§. 33. Kanalske parnice smejo v Dunajskem kanalu — izimši slučaj prirodne premoči, ki bi se primeril, — samo na pristajališčih v to določenih pristajati, sidro metati ali kaj sprejeti ali odložiti.

§. 34. Pažnja na izpolnjevanje reda porečne policije na pristajališčih glavne reke od začetka Kuchelave (kamén št. 10—1¹/₁₁) do vhoda Dunajskega kanala ali rokava, po tem od njegovega ustja do vode Albener-Wasser, in tako tudi po celem Dunajskem kanalu, kolikor ga je, izročena je nadzorstvu Dunavskega kanala v Nussdorfu dogovorno s finančnimi organi in pri sodelovanji v to postavljenih kanalskih čuvajev, c. kr. varnostne straže in c. kr. žandarmerije.

Kar ti postavljenici zastran rečne policije komu rekó, to je brezuvetno slušati.

Doklada A.

Spisek

tistih pristajališč na Dunavi zunaj Dunajskega kanala, ki so izrečena za javna pristajališča. (Splošna določila §. II).

a) v Gornji Avstriji:

na desnem bregu pri: 1. Engelhartzell, 2. Weserufer, 3. Innzell, 4. Aschach, 5. Brandstatt, 6. Linz, 7. Zizelau, 8. Enghagen.

na levem bregu pri: 1. Niederanna, 2. Marsbachzell, 3. Obermühl, 4. Untermühl, 5. Lands Haag, 6. Ottensheim, 7. Urfahr, 8. Mauthhausen, 9. Markttau, 10. Grein, 11. St. Nikola, 12. Sarmingstein.

b) v Doljni Avstriji:

na desnem bregu pri: 1. Niederwallsee, 2. Ybbs, 3. Pöchlarn, 4. Melk, 5. Traismauer, 6. Zwentendorf, 7. Tulln, 8. Greifenstein, 9. Kuchelau und Kahlenberg, 10. Kaiser-Ebersdorf, 11. Fischamend, 12. Wildungsmauer, 13. Deutschaltenburg, 14. Hainburg.

na levem bregu pri: 1. Persenbeug, 2. Marbach, 3. Spitz, 4. Ober- und Unterloiben, 5. Rothenhof, 6. Stein, 7. Altenwörth, 8. Korneuburg, 9. Orth.

Banhans s. r.

123.

Razglas finančnega ministerstva od 24. septembra 1874,

da se mala colnija II. razreda v Zabregu na Gališkem opusti.

Zabreška mala colnija II. razreda v Galiciji opusti se z zadnjim dnem septembra 1874, ter se spremeni v napovednico velike colnije II. razreda v Osvetimu.

To opravilo se izroča ondukajšnjemu razdelku finančne straže.

Lasser s. r.

